Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVI. Ч. 241. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ВІВТОРОК, 23-го ЖОВТНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 23, 1979 No. 241. VOL. LXXXVI.

СОЮЗОВА ОКРУГА ЛІГАЙ ВЕЛЛІ ВІДЗНАЧИЛА 85 - РІЧНИЙ ЮВІЛЕЙ УНСОЮЗУ, ПІД ЧАС ЯКОГО ВШАНОВАНО ПІОНЕРІВ І БУДІВНИЧИХ СОЮЗУ

Істон, Па (с.г.). — У суботу, 6-го жовтня ц. р., тут у залі Американсько-Українського Горожанського Клюбу в Вест Істоні відбувся бенкет получений з танцювальною забавою, яким Лігай Веллійська союзова Округа відзначила 85-річний ювілей найстаршої української установи в діяспорі, — УНСоюзу. При тому також вшановано довголітніх секретарів і інших членів Управ Округи, які на протязі довгих років чесно і віддано працювали для розбудови цієї установи.

Бенкет відкрила голова Округи, головна радна п-і Анна Гарас, вона привітала присутніх гостей, коротко з'ясувавши в чому суть бенкету, а відтак запросила пароха духовного управителя СУК „Провидіння" української католицької церкви св. Духа в Вест Істоні о. шамбеляна Константина Бердара до переведення молитви. З черги голова Округи представила присутнім старшого організатора УНС п. Степана Гавриша, який на цьому бенкеті мав функцію тостмайстра.

П. Степан Гавриш коротко згадавши історію творення і будови УНСоюзу, найбільше уваги присвятив союзовим піонерам, вказавши на їхню жертвенну працю. Тому на його думку, під час союзових бенкетів для відзначення 85-річчя УНСоюзу треба найбільше уваги присвячувати саме піонерам, завдяки бо їхній чесній і відданій праці, УНСоюз називаємо українською Заморською Твердинею.

Відтак він представив гостей із сусідніх союзових Округ, а саме голову Округи Ню Йорк, головного радного Миколу Хоманчука, голову Філядельфійської Союзової Округи Петра Тарнавського з дружиною п-і Анною і касира тієї Округи Івана Данківського та голову Округи Твердого Вугілля — колиски народження УНСоюзу Тимка Бутрея. Всі три голови запрошені до усного привіту, висловили признання Лігай Велійській Окрузі, а головно п-і Анні Гарас за взірцеву працю не лише в організаційній ділянці, але і в суспільно громадській. Представлено також голову 4-го Відділу ОЖ ООЧСУ в Алентавні п-і Анну Строт. Крім них ще представлено відділових урядовців сусідніх Округ, а саме секретарку Округи Твердого Вугілля і секретарку 7-го Відділу п-і Галину Словік з мужем Адольфом, секретаря 242-го Відділу в Фраквіллі Йосифа Чабана з дружиною Андрейкою, секретарку 305-го Відділу в Делено п-і Маргарету Гентош з мужем Йосифом. Представлено теж доню колишнього союзового провідника Шамокінської Округи св. п. Михайла Гентоша п-і Елізабет Савчак та наймолодшу секретарку в Лігайвелійській Окрузі п-ну Ганю Мазюк з її батьками та головою Відділу п-і Софією Танасійчук, які прибули з Ґрейт Медову, Н. Дж.

Головним промовцем під час того вдалого бенкету, в якому взяло участь понад 120 осіб, був колишній довголітній головний предсідник УНСоюзу, а теперішній почесний член Головного Уряду п. Йосип Лисогір, який прибув на це свято в товаристві своєї дружини колишньої оперної співачки п-і Марії Лисогір. Тому, що п. Йосип Лисогір народився у Пенсильвенії, а саме Нортгемптоні, себто Окрузі Лігай Веллі, а дружина його народилася в Шамокіні, то їх обидвох, як „Пенсильванійців" гості привітали повстанням з місць і

(Продовження на ст. 4-ій)

НТШ І ЧИСЛЕННІ УКРАЇНСЬКІ НАУКОВЦІ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У КОНВЕНЦІЇ AAASS

Ню Гейвен, Конн. (я. п.). — Від середи до суботи, 10-13 жовтня 1979 р., тут відбувалися сотні доповідей, конференцій й зборів найбільшої американської організації славістів, відомої під скороченою назвою AAASS. У програмі цього з'їзду, в якому взяло участь 1,460 науковців, здебільша з ЗСА й Канади, хоч чимало прибуло з Англії, Польщі та інших країн, взяли участь два десятки українських науковців, знавців проблем Сходу Европи. Окрему організовану участь узяло Наукове Товариство Ім. Шевченка, влаштувавши окрему сесію та виставку своїх повоєнних видань. Крім окремої сесії НТШ, відбулася ще й осібна сесія, присвячена українській літературі, що її зорганізував д-р Дмитро Штогрин, професор Іллінойського університету в Урбана-Шампейн.

Ця сесія відбулася першого дня конвенції під назвою „Літературні зв'язки західніх слов'ян з Україною". Проводив сесією проф. Штогрин, який прочитав доповідь п. н. „Празька група українських поетів і літературознавців", а крім нього доповідали також д-р Євген Кук, професор університету в Толідо про „Владислава Оркана і Б. Лепкого", д-р Б. Чопик, професор університету в Юта, про „Йозефа Абрама — першого перекладача творів Т. Шевченка на словінську мову".

Сесія НТШ

Наступного дня, в четвер, 11-го, відбулася згадана сесія НТШ під назвою „Місце НТШ в українській науці". Відкрив сесію голова НТШ в ЗСА д-р Ярослав Падох, підкресливши доцільність розглядати минуле й сучасне столітнього Товариства якраз на форумі загальноамериканського збору дослідників Сходу Европи. Сесією проводив заступник голови і референт зовнішніх зв'язків НТШ д-р Степан Горак, професор Східньо-Іллінойського університету, який прочитав доповідь п. н. „НТШ й відродження нації 1873-1914". Про „НТШ в екзилі: 30 літ наукової праці в ЗСА" доповідав д-р Микола Чировський, професор Сетон Голл університету, а д-р Володимир Стойко, професор Гантер коледжу говорив на тему „Здобутки й проблеми". Дискусію над доповідями розпочав д-р Богдан Чопик, а в дискусії взяли участь: д-р Марта Богачевська-Хом'як із Мангаттанвіл коледжу, яка наголосила питання співпраці усіх українських наукових установ; д-р Ярослав Білінський, екзекутивний перший заступинк президента УВАН, професор Делаварського університету, який привітав НТШ з його „офіційним (інституційним) членством у AAASS й з влаштуванням першої власної сесії; д-р Михайло Палій з

(Закінчення на стор. 3)

ПЛЕНУМ СЕНАТУ РАДИТИМЕ ПРО САЛТ II ВІД 1 ЛИСТОПАДА

Вашінгтон. — Голова Демократичної більшости в Сенаті, Роберт Бирд з Вірджінії, повідомив Президента, що до кінця цього місяця сенатські Комісії закордонних зв'язків і військових справ закінчать свої наради і що тому 1 листопада американсько-совєтський договір про обмеження стратегічної атомової зброї САЛТ II, перейде під дебати сенатського пленуму.

Свої наради перевела вже Підкомісія для справ розвідки і вислухала фахівців, які ствердили, що здебільша — але не цілком — можна буде перевірювати, чи СССР дотримується постанов того договору. Існують все ще сумніви, чи знайдеться потрібна більшість двох третіх голосів Сенату, щоби ратифікувати той договір. Багато сенаторів переконані, що САЛТ II у тому тексті, що його підписали президент Джіммі Картер і Леонід Брежнєв, насправді фаворизує Совєтський Союз і є некорисний для Америки. Різні сенатори заповідають зголошення поправок до того тексту, без уваги на погрози Брежнєва, що Москва ніякої ревізії підписаного тексту договору не буде переводити.

Президент Картер — твердять поінформовані кола — схиляється до бажання сенаторів, які пов'язують ратифікацію САЛТ II з устійненням військового бюджету Америки на найближчих 5 років. Секретар оборони Гарольд Бровн зізнавав на сенатській Комісії закордонних зв'язків і признав, що треба буде видаткувати на цілі оборони більше, ані ж 3 відсотки, що їх визначив Президент. Сам президент Картер сильно наполягає, щоби Сенат ратфікував САЛТ II, заперечуючи, наче би він був для Москви корисніший, ніж для ЗСА, та впевняє, що САЛТ II потрібний для збереження миру.

ЗСА ПЕРЕВІРЯЛИ КОНТРОВЕРСІЙНІ ПОГОЛОСКИ ПРО СМЕРТЬ ЛЕОНІДА БРЕЖНЄВА

Вашінгтон. — Контроверсійні поголоски про смерть совєтського лідера, генерального секретаря ЦК КПСС і голови Президії Верховної Ради СССР Леоніда І. Брежнєва, яка облетіла столиці західніх держав у четвер вечором і п'ятницю рано, 19-го жовтня ц. р., перевіряють дуже докладно урядові чинники ЗСА. Державний секретар Сайрус Венс телефонічно запитував про ці поголоски совєтського амбасадора у Вашінгтоні Анатолія Добриніна, а розвідчі агентства ЗСА присвятили максимум уваги передачам із Совєтського Союзу і сателітних країн, щоб перевірити тамтешні радіопередавання. У п'ятницю Державний департамент повідомив, що йому не пощастило одержати підтвердження цих поголосок.

Кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Крейґ Вітні інформував увечері, 18-го жовтня, що в Москві панує мовчанка. У столиці СССР немає жадних познак про смерть Леоніда Брежнєва, чи відсунення його від влади. Очевидно, — каже Вітні, — Брежнєв не є здоровий і про це кожний у Совєтському Союзі знає. Він публічно ніде не показувався від часу повороту із Східнього Берліну, де він брав участь у святкуваннях 30-річчя встановлення т. зв. Німецької Демократичної Республіки і підписав декілька договорів із східньонімецьким комуністичним урядом. Брежнєв також не зустрічався з найближчим приятелем Совєтського Союзу серед арабських народів, президентом Сирії Гафезом аль-Ассадом, який прибув до Москви в понеділок, 15-го жовтня, і від'їхав у четвер, 18-го жовтня, з Єривану у Вірменії. Арабські дипломати заявляють, що Ассадові пояснили, що Брежнєв хворий, лежить в ліжку і він не зможе зустрітись з ним. Усі справи в імені Брежнєва полагоджував голова Ради Міністрів Алексєй Косигін.

Совєтські громадяни і закордонні відвідувачі, а також дипломати, вже звикли до довших відсутностей з Москви Леоніда Брежнєва, який останнім часом більше перебуває на Криму, як у своєму бюрі в Кремлі. Дипломати пригадують випадок із французьким президентом Валері Жіскаром д'Естеном, поїздку якого до СССР було відкладено через затяжну хворобу Брежнєва.

Представники совєтського офіційного аґентства ТАСС, запитані про поголоски про смерть Брежнєва за кордоном віодповідали: „поголоски є тільки поголосками".

У міжчасі секретар Центрального Комітету КПСС, 73-річний Андрей П. Кіріленко, який заступає Брежнєва в Політбюрі у його відсутності, залишив у середу, 17-го жовтня ц. р. Москву і виїхав на відвідини до

(Продовження на стор. 3-ій)

Томас Ватсон перебрав пост амбасадора ЗСА в Москві

Томас Джей Ватсон

Москва. — Томас Джей Ватсон, колишній голова ради директорів компанії Ай-Бі-Ем, перебрав пост амбасадора З'єднаних Стейтів Америки у Совєтському Союзі, зайнявши місце Малколма Туна, який, уступаючи із цього становища, висловив свої критичні завваги до політики президента Джімми Картера і Державного департаменту ЗСА за те, що американський уряд, ведучи переговори про обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ II), мовляв, мав більше довір'я до совєтського амбасадора Анатолія Добриніна, як до свого власного анбасадора в Москві.

Ватсон не є професійним дипломатом і з цього приводу були деякі застереження, чи він зможе вив'язатись з цього нелегкого завдання амбасадора. Від часу Другої світової війни до Москви призначували тільки професійних дипломатів.

Ватсон прибув до Москви вечором 17-го жовтня ц. р., де його вітали Дімітрій С. Нікіфоров, шеф протоколу у міністерстві закордонних справ СССР, представники західньонімецької і французької амбасад в Москві і чимала група американців, очолювана Марком Ґаррісоном, високим урядовцем американської амбасади.

МОШЕ ДАЯН ЗРЕЗИҐНУВАВ З ПОСТУ МІНІСТРА ЗАКОРДОННИХ СПРАВ

Моше Даян

Єрусалим. — Моше Даян, герой кількох воєн проти арабів, зокрема переможної війни в 1967-му році, зрезигнував з посту міністра закордонних справ Ізраїля у неділю, 21-го жовтня, заявляючи, що не погоджується з політикою прем'єр-міністра Менахема Беґіна відносно розв'язки палестинської проблеми, спеціяльно щодо підходу уряду до справи надання автономії для палестинських арабів на західньому березі ріки Йордан і біля міста Ґази.

Даян, який раніше був командиром ізраїльських збройних сил і міністром оборони, вважає, що переговори в справі палестинської автономії є „пустими переговорами", бо уряд прем'єра Беґіна не готовий погодитися на потрібні компроміси. Даян зокрема не погоджувався з фактом, що уряд Беґіна дозволяв розбудовувати і поширювати ізраїльські оселі на згаданих окупованих арабських територіях. Моше Даян вважає, що така політика тільки зменшує можливість загального ізраїльсько-арабського замирення та може пошкодити відносинам між Ізраїлем та Єгиптом, які підписали мировий договір. З уваги на його становище, Даяна фактично відсунено від останньої серії переговорів між Єрусалимом і

(Продовження на ст. 3)

Родезійські повстанці погоджуються на британський проєкт конституції

Лондон, Англія. — Родезійські повстанці, які є об'єднані у т. зв. Патріотичному Фронті, прийняли британський проєкт нової конституції для Зімбабве-Родезії після того, як Велика Британія відтягнула пропозицію щодо компенсати білим землевласникам за забрані від них чорним населенням землі.

У четвер, 18-го жовтня, делегація Великої Британії, яка є господарем конференції в справі поступенного передання влади представникам чорного населення Родезії, заявила, що делеґація Патріотичного Фронту може дальше брати участь в нарадах, прийнявши в принципі проєкт нової конституції для Зімбабве-Родезії. Третім учасником нарад є расово мішана урядова делеґація цієї африканської країни, що її очолює прем'єр-міністер єпископ Абель Музорева, лідер однієї з фракцій чорної більшости.

Спершу Патріотичний Фронт відкинув британський проєкт конституції з уваги на те, що він включав провізію, що майбутні уряди Зімбабве-Родезії є зобов'язані платити гроші білим землевласникам за їхні землі, які будуть розподілені поміж чорним населенням. Знавці передбачують, що ця компенсата виноситиме суму понад 2 більйони долярів.

Після дводенного застою в нарадах Велика Британія відтягнула цю пропозицію, заявляючи, що британський уряд старатиметься створити міжнародний фонд з участю Світового Банку, Европейської економічної громади та інших міжнародних організацій і ЗСА з метою сплачування білим грошей за їхні маєтності. Політичні спостерігачі уважають, що Велика Британія рішилась на цей компроміс тому, що повстанці погрожували відтягненням своєї учсти у дальших нарадах. Повідомляючи про можливість створення міжнародного фонду, речники уряду Великої Британії відмовились від будьяких коментарів, обіцюючи що „з часом" цей плян буде випрацюваний в подробицях. Аналітики стверджують, що досі американський і британський уряди не мали спільних нарад в справі створення такого фонду компенсати.

Секретар оборони Г. Бровн відвідав Південну Корею

Сеуль, Південна Корея. — Секетар оборони ЗСА Гарольд Бровн відвідав Південну Корею під кінець минулого тижня та відбув наради з міністром оборони Ро Дже Гюном, запевняючи його, що ЗСА не відтягатимуть своїх військ з тієї країни принаймні на протязі двох наступних років та допоможуть Кореї зміцнити її оборонну потужність.

У цей самий час, у другому величиною південнокорейському місті Пусан проходили бурхливі демонстрації студентів проти порушення прав людини урядом президента Парка Чунг Гі. Від минулого вівтірка в тому місті заарештовано понад 500 осіб, переважно студентів та проголошено воєнний стан з уваги на псотійні зудари демонстрантів з поліцією і військом. Владу від посадника міста фактично перебрав військовий командир ген. Парк Чан Кун.

У суботу й неділю, 20-го і 21-го жовтня, демонстрації студентів поширились на індустріяльні міста Масан і Чангвон, віддалені на 35 миль від Пусану. Військова влада, на наказ президента Парка, закрила університети у тих містах та у місті Таеґу, біля 60 миль на північ від Пусану.

Лідер опозиційної партії Кім Юнг Сам, якого урядові чинники раніше цього місяця виключили з парляменту, кількакратно засудив уряд Парка за постійні порушення прав людини, заявляючи, що „найбільш ефективною зброєю проти аґресивних затій Північної Кореї та найсильнішою ґарантією безпеки було б поширення урядом демократії".

У цій атмосфері секретар Бровн зайняв дуже примирливе становище, заявляючи, що метою ЗСА є зміцнити оборонну потужність Південної Кореї, а не старатися осягнути будь-які політичні цілі. Він підкреслив, однак, що у питанні прав людини „погляди уряду президента Картера є загально відомі" та передав президентові Паркові особистого листа від Президента ЗСА, в якому цей останній висловив своє незадоволення з настанови південнокорейської влади до опозиції. Американські урядовці твердять, що секретар Бровн старався не пов'язувати питань оборони з питанням репресій, хоча вони признали, що в існуючій ситуації у Південній Кореї ці питання тяжко відділити.

У МОРДОВСЬКИХ КОНЦТАБОРАХ ДІЄ ГЕЛЬСІНКСЬКА ГРУПА

Вашінґтон. — Інформаційний бюлетень „ЕЛТА", що його видає Комітет за Визволення Литви, інформує у числі 9 за вересень ц. р., що у Мордовських концтаборах також існує група слідкування за виконанням Гельсінкських угод, до якої належить ряд українців.

Користуючись різними джерелами, між ними російською еміґраційною газетою „Посєв", яка виходить у Франкфурті, Західня Німеччина, ЕЛТА каже, що до цієї групи пристав тепер член Литовської Гельсінкської групи Баліс Ґаявскас. Група має свій осідок в „посьолку Сосновка, Мордовська АССР" і до неї належать такі відомі українці, як Левко Лук'яненко, Олексій Тихий — члени Української Київської групи, а також о. Василь Романюк, Богдан Ребрик й інші. До цієї групи колись належали, тепер вже виміняні за совєтських шпигунів, Едвард Кузнєцов і Александер Ґінзбурґ, які тепер перебувають на Заході.

Ця нова Гельсінкська група видала досі три документи, у яких видвигається справи смертних вироків в СССР, примусової служби в армії і переслідування за релігійні переконання,

СХОПЛЕННЯ ЛИТОВСЬКОГО СПОРТОВЦЯ ІЗ ЗАХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ ПОВ'ЯЗАНЕ З УЖИВАННЯМ НАРКОТИКІВ ЗМАГУНАМИ СССР

Бонн, Західна Німеччина. — Західнонімецькі чинники державної безпеки заявили, що агенти КҐБ насильно схопили литовського спортовця із Західної Німеччини, щоб запобігти виданню його книжки про вживання наркотиків совєтськими спортовцями.

Згідно з повідомленням німецького прокуратора, німецькі власті переводять слідження про зникнення литовського спортовця, який на ім'я Владіславас Цесіюнас і який має 39 років життя. Совєтські власті підтвердили, що Цесіюнас є в Совєтському Союзі і німецька амбасада в Москві дістала відомости що він перебуває в шпиталі у Вільнюсі, Литва, де його лікують на поранення голови.

„Ню Йорк Таймс" із 17-го жовтня 1979 р. повідомив, що Цесіюнас прибув в половині серпня ц. р. як глядач на перегони човнами Дуібургу, будучи сам трикратно світовим чемпіоном в тому спорті. По кількох днях він попросив політичного азилю в західньонімецькому уряді та замешкав в родині одного німця та його жінки-литовки, з якими він познайомився під час Олімпійських Ігрищ в Мюнхені в 1972 р.

Дня 4-го жовтня ц. р., литовська газета „Дравгас" що виходить в Чікаго, помістила інтерв'ю з Цесіюнасом. Згідно з Алєксом Пузавскасом, редактором газети, Цесіюнас мав в пляні написати книжку про „правдиве обличчя совєтського спорту", себто про вживання наркотиків совєтськими спортовцями за згодою та під керівництвом провідників совєтських спортових дружин. Тому, що ця книжка мала бути видрукована в 1980 р., тобто перед Олімпійськими Ігрищами в Москві, КҐБ схопило його, щоб не допустити до написання книжки.

Німецькі чинники безпеки сказали, що Цесіюнас не вимагав поліційної охорони після своєї втечі та почав ходити на лекції німецької мови в Інституті Ґете в Ізерлон у Вестфалії. Він зник 13-го вересня ц. р. Інститут Ґете є біля 50 миль від совєтської військової місії в Бінде-Енніґерлог і припускають, що його могли без труднощів доставити до цієї совєтської бази, а звідтам до Східнього Берліну.

Совєтське пресове агентство ТАСС повідомило, що Цесіюнас був „переконаний проти власної волі" залишитися в Західній Німеччині, але „зумів після певних випадків дістатися до амбасади в Бонні та вернувся до дому при допомозі совєтських урядових чинників".

Німецька поліція та литовські еміґранти, які знали спортовця переконані, що Цесіюнас добровільно не повернувся, а був силою схоплений совєтськими агентами.

І Тернопіль діждався „радісно-хвилюючої" події

Тернопіль. — „Радянська Україна" інформує, що

— всі мешканці районного центру Гусятина прийшли з квітами і прапорами на центральну площу цього міста, щоб узяти участь у „радісно-хвилюючій події", щоб бути присутніми „при відкритті пам'ятника засновникові Комуністичної партії Радянського Союзу, творцеві першої у світі соціалістичної держави Володимиру Іллічу Леніну".

І ось як описує кореспондент „Радянської України" Б. Сінкевич цю подію: ... „секретар обкому Компартії України І. М. Ярковий перерізає червону стрічку навколо скульптурної споруди. З неї спадає покривало — і перед очима присутніх постає у бронзі така знайома постать дорогого усім Ілліча"...

Східня Німеччина звільнила двох політв'язнів

Мюнхен, Західня Німеччина. — Уряд комуністичної Східньої Німеччини звільнив двох відомих політв'язнів та дозволив їм і їхнім родинам виїхати до Західньої Німеччини, куди вони й прибули в середу, 17-го жовтня.

Баварське міністерство внутрішніх справ подало до відома, що до Людвіґсгафену прибув поїздом 23-річний Ніко Гюбнер, який минулого липня був засуджений на п'ять років ув'язнення за відмову від військової служби. З ним прибула його колишня дружина, 21-річна Андрея, та трирічний син Симон.

До Гельмштедту у північній Німеччині прибув Рудольф Баро, 43-річний економіст, який був затруднений в уряді Східньої Німеччини до часу появи його книжки весною 1978 року. У своїй праці Баро критикувава комунізм з позицій марксизму. У червні 1978 року був засуджений на вісім років ув'язнення. До Західньої Німеччини з ним прибули його колшня дружина Гундуля, двоє дітей та невідома жінка-приятелька.

Гюбнер і Баро були звільнені в рамках амнестії, що її влада проголосила з нагоди 30-річчя існування Східньої Німеччини.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily exept Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Польща й Україна

Дисидентський рух у Польщі проявився між іншим також у створенні „Конфедерації самостійної Польщі", яка проголосила „Ідейну декларацію". Специфічні відносини в Польщі, де люди, з різних причин куди відважніші, як в Україні і де почуття національної гідности таке високе, що вважається за ганьбу і чи не за національну зраду говорити на вулиці чи в крамниці або автобусі по-російськи — ці специфічні відносини дозволили 34-ом особам підписати іменем і прізвищем під тією протирежимовою і протимосковською декларацією. За головну ціль тієї організації — і всього польського народу — подано там — скинення панування Москви над Польщею та скинення існуючого, покірного Москві, режиму. Якою має бути Польща після здійснення цих двох головних цілей — це (читаємо в тій декларації) вирішить тільки сам польський нарід, згідно з принципом самовизначення народів.

Право на самовизначення признається також „братнім народам , з якими зв'язала нас історія". Можна припускати, що це стосується також українського народу. Український нарід вже перевів самовизначення актами 22 січня 1918 і 1919 року і український нарід мав уже свою новітню, ні від кого незалежну державу, яка загинула у програній кривавій війні проти наїзника. І хоча відносини у нинішній Польщі і в нинішній Україні багато інші, — у Польщі кращі, в Україні гірші — проте в одному вони тотожні: так само, як у Польщі, так само в Україні все населення (за вийнятком насланих з Московщини службовиків й партійців) — ненавидить панівний режим і ненавидить Москви, яка той режим насадила. І тому наче автоматично насувається заввага: чомусь то автори тієї декларації, відважившися підписатися під антирежимовою і антимосковською декларацією, зацукалися перед поставленням крапки над „і", що майбутність державної Польщі і державної України залежить від створення одностайного фронту всіх поярмлених Москвою народів на антимосковській і антикомуністичній базі.

Українська політична думка дозріла вже настільки, що визнала за політичний імператив створення спільного визвольного фронту з Польщею і всіма іншими поярмленими Москвою народами — балтійськими і кавказькими. На превеликий жаль, по-польському боці є тільки проблиски свідомости тієї політичної правди, що без такого спільного фронту — в першу чергу з Україною — не буде тривкої державної самостійности ні Польщі ні Україні — ані інших підлеглих нині Москві народів. Історичне минуле Польщі й України заплямлене кров'ю. Але в політиці обов'язує принцип, що треба розв'язувати великі проблеми виходячи з нинішнього дня, а не вчорашнього. На превеликий жаль — у сучасній Польщі не тільки слухняний супроти Москви комуністичний режим не допускає до польсько-українського замирення. Москві залежить на польсько-українській ворожнечі і вона нацьковує один поярмлений нарід проти другого — і цьому не слід дивуватися. Але протиукраїнським шовінізмом відзначаються також деякі верстви польського суспільства, які від режиму незалежні — головно польське духовенство, та найгірше — його низи.

Польща між двома світовими війнами вела дуже немудру політику національної асиміляції всіх „меншин", які на великих рідних обширах становили більшість. Цю немудру, неетичну, короткозору і співпраці народів ворожу політику національної асиміляції продовжує і сучасна „Людова" Польща. Трагедія українських лемків не закінчилася ганебним масовим виселенням їх з рідних сел. Вона продовжується створенням такої атмосфери морального терору, що українці у Польщі бояться прилюдно говорити по-українськи — так само, як це діється в підсовєтській Україні. А пора була б польським патріотам, які прагнуть упадку існуючого комуністичного режиму й упадку російської імперії — пора їм призадуматися, чи варто і треба далі поборювати українців, коли згода і співпраця з українцями є найпершою передумовою її власної, польської, тривкої державної незалежности. Андрусівський і Ризький мирові договори, в яких Польща й Московщина поділилися українськими і білоруськими землями, стали в наслідках трагедією не тільки України, але й Польщі. І, мабуть, нема вже повороту до русофільської концепції Романа Дмовського. То чи не пора завернути з того шляху, на який штовхають Польщу її духовники, які не допускають наших священиків до церковної відправи у тих нечисленних церквах, які ще залишилися?!

ПОСЛАННЯ

БЛАЖЕННІШОГО ПАТРІЯРХА ЙОСИФА ДО УКРАЇНСЬКИХ НАУКОВЦІВ З НАГОДИ ПІДГОТОВКИ ЮВІЛЕЮ ХРЕЩЕННЯ РУСИ-УКРАЇНИ

Дорогі Вчені і Науковці Українського Народу!

Близько тисячі літ тому над Дніпром засяяв Христовий Хрест і в душі наших княжих предків увійшла Христова благодать нового народження. Дякуючи рівноапостольному князеві Володимирові, Русь-Україна охрестилася і тією подією почалась нова велика доба історії нашої Батьківщини. Великій Володимировій державі-імперії потрібна була духовна єдність і сила, потрібний був новий дух, що об'єднав би численні племена, потрібний був розвиток під всяким оглядом, щоб могла ця держава дорівнювати культурній тоді Візантії з півдня й новій цивілізації, що творилась на Заході. Цього нового духа Володимировій державі дало християнство. Не минуло і пару десятків років як у Києві дійсно сталось те духове і культурне „чудо". В Києві появляються численні багаті церкви, манастирі, школи, мистецтво і навіть перша книгозбірня-бібліотека, основана книголюбом Ярославом. Почала процвітати наука, переписуються і перекладаються твори Отців Церкви, манастирі стають вогнищами нового християнського життя.

Переглядаючи сторінки нашої історії, треба сказати, що свій культурний розвиток завдячує Україна християнству. Коли, для прикладу, перевірити тільки нашу літературу, спостережемо, що більша її частина в княжі і козацькі часи є тематично і змістом християнською. Коли воно так, тоді можна сказати, що початки своєї науки, мистецтва, культури і цивілізації Україна завдячує християнству і своєму охрещенню в 988 році.

За кілька років ми торжественно будемо звеличувати цю велику подію святим Ювілеєм. На першому місці, очевидно, для нас християн — це подія надприродного значення. Ми народились в Христі для життя вічного, ми стали членами Христового Містичного Тіла тут на землі і спадкоємцями Його вічного Царства, ми, за словами митрополита Іларіона, вступили в Христову добу Божої благодаті. Коли ж ця надприродна подія докорінно змінила наші душі, вона внесла і новий спосіб щоденного життя, новий спосіб мислення, вона піднесла нас на нові щаблі людського життя.

Тисячоліття нашого хрещення — це рівночасно ювілей нашої української науки. Дивно це, може, звучить, але це історичний факт. Це факт теж і в європейській історії. Коли в різних поганських релігіях наука була замкненою у вузькому колі жерців і доступ до неї забороняли для широких мас символічні сфінкси, християнство, що зродило нову людину в Христі, дало відкриті шляхи для науки й знання. Так сталось і в нас.

Коли готуємось до цього великого Ювілею, не можемо дивитись на нього вузько, як лише на релігійну подію. Український Нарід має з вдячністю Богові дивитись на подію свого охрещення, як на початок народження в його історії нових шляхетних вартостей людства. Зокрема так повинні дивитись на подію охрещення українські науковці і мужі науки.

Приготовляючись до нашого ювілею охрещення, українська наука, її представники, її інституції у вільному світі повинні щиро й дбайливо постаратись цю подію також у відповідний спосіб відзначити. Роздумуючи про цю подію, як початок нової доби в нашій історії, в історії нашої культури, повинна українсьа наука лишити про це відповідний пам'ятник. Таким пам'ятником повинна бути збірка творів з різних галузей нашої культури і науки і таку збірку спільними та зорганізованими силами наші науковці і наукові інститути повинні виготовити під час цих кілька років підготовки, що перед нами.

Тому закликаю наших науковців, мужів нашого мистецтва, наукові інституції приступити зорганізовано до цього важкого історичного діла. Ініціятором цього хай стане наш Український Католицький Університет ім. св. Климентія папи в Римі — спадкоємець Української Богословської Академії у Львові, яка тепер відзначує 50-річчя свого оснування. Хоч поза межами України це наймолодша наша наукова інституція, але її релігійний і науковий характер накладає на неї обов'язок це зробити. В якнайскорішому часі, закликаємо, щоб на спільній нараді наших науковців доброї волі створити належний апарат для проведення в діло цього важного проєкту. Ціль є така велика і важна, що не повинні нас зупинити жодні перешкоди та побоювання. Закликаємо мужів української науки й українські наукові інституції у вільному світі відзначити Ювілей 1,000-ліття Хрещення Руси-України збірником наукових праць на вічну вдячну згадку і пам'ятку цеї епохальної події!

Благословення Господнє на Вас

†ЙОСИФ
Патріярх і Кардинал

Дано в Римі 1 жовтня 1979 року при Святософійськім соборі.

Володимир Барагура

ЗА ЯКІСТЬ І ДОЦІЛЬНІСТЬ НАШИХ ІМПРЕЗ

(Жмут позитивно-критичних зауважень)

Наближається сезон відзначування імпрезами-академіями різних загально-національних свят. На підставі спостережень з минулих років насувається низка позитивно-критичних думок з метою зробити їх кращими й успішнішими, щоб задовольнити їх ініціяторів, покровителів, організаторів, виконавців і публіку та не принизити події чи постаті, якій ці імпрези присвячені.

Невдоволення й нарікання та закиди є двосторонні, коли не брати до уваги скрайнього погляду, щоб таких імпрез взагалі не влаштовувати. Висувають їх організатори й публіка. Найважливі закиди з боку організаторів: мала фреквенція публіки, а це знеохочує ініціяторів і виконавців та наносить моральної шкоди й матеріяльного неуспіху, спізнення слухачів-глядачів, невідповідна поведінка публіки під час імпрез, завеликі вимоги.

Зі свого боку публіка висуває закиди, мовляв: програма, складена невідповідно до оказії, невдало виконана і... спізнення. Є ще один закид: ще далеко до реченця імпрези, а вже публіка має претенсії (здається, слушні), що коли прийти до крамниці негайно таки першого дня продажу квитків, уже всі кращі місця „викуплені". Злі язики подейкують, що організатори заздалегідь запасли себе, свої родини, приятелів, знайомих і громадську „знать" найкращими квитками. За таку нелеґальну маніпуляцію раз одного менаджера спортової залі посадили в „холодну"...

Проблема спізнення, з якою згоджуються обидві сторони й яку дехто вважає нашою національною хибою й за яку самі себе називаємо „пізніми Іванами", це свого роду „заворожене коло". Організатори імпрез складають вину на публіку, публіка твердить навпаки. Розв'язка була б можливою за обопільним зговоренням обох сторін-„нарікайлів".

Спізнення публіки не дає змоги виконавцям програми вкластися в означений час, це спричиняє протягання імпрези й часом додаткові матеріяльні витрати. Спізнена публіка робить зайве замішення, шукає потемки свого місця, сперечається за крісла, гомонить. Знову ж глядачі роблять закид, що коли прийти точно, куртина спущена, за кулісами й на сцені метушня, стукіт молотків, пересовування декорацій і потрібно півгодини, а то й довше оглядати ноги виконавців, що їх видно з-під куртини. Отже краще... спізнитися.

Інша проблема — клопіт з мікрофоном, який не хоче працювати. Коли імпреза нарешті почалася, його випробовують, стукають, дмухають у нього, рахують від „один до п'яти". Коли нарешті „майк" працює, тоді виявляється, що освітлення невідповідне і промовець не може читати свого „слова". Зачинається совання пультом, нарешті сценічний помічник мусить тримати в руці лямпку і присвічувати прелеґентові. Та знову його голос не доходить до публіки, бо доповідач говорить поза мікрофон. Публіка кричить: „Голосніше, не чути!". Тоді доповідач наближається тісно до мікрофона і заголосно до нього промовляє. Ефект протилежний: „майк" починає свистати, шипіти, торохкотіти, вити...

Інший клопіт, — це поведінка дітей під час імпрези. З виховного боку вказане брати дітей на всенаціональні імпрези, але під одною умовою: діти-глядачі мусять бути під контролем батьків, діти-виконавці під доглядом виховників. Невільно дозволяти дітям бігати, тупотіти ногами, гримати дверми, викрикати, свистати, голосно жувати гуму тощо. Тоді краще залишити їх вдома.

Порада публіці: не бийте „браво" виконавцям, доки вони не скінчили свою „точку". Краще вичекати, ніж в невідповідному місці оплескувати. Це бентижить виконавця і не свідчить добре про загорілого ентузіяста. Зокрема не плескайте перші, коле у вас притуплений слух. Звичайно виконавець дає знак відповідним жестом, коли закінчив. Не оплескуйте національного гимну, ні молитви.

Укладачі програми повинні подбати, щоб вона була відповідна до оказії, щоб не була перевантажена, задовга чи занудна. Т.з. „відкриття" чи „вступне слово" повинно тривати дві-три хвилини, а не переміновуватися в півгодинну промову. „Головний доповідач" не мусить пописуватися своїм красномовством повну годину, витративши перед тим кілька хвилин на витирання окулярів, покладення перед собою годинника, ковтання води, відкашлювання. Все те можна полаґодити за кулісами. Добре з промови „витиснути воду", а тоді залишиться з неї істотне і доповідь триватиме чверть, чи півгодини.

Виконавці — індивідуальні і збірні, вокалісти, інструменталісти, хори, ансамблі бандуристів, балети мусять пам'ятати, що своїм виступом мають відзначити і вшанувати подію чи постать, а не використовувати його для особистого попису і збирання оплесків. Це зроблять на власних виступах чи на імпрезах розваговго типу. Хори не мусять співати всіх строф пісень, вистане дві-три, бо мелодія чи рефрен повторяються.

(Продоження на ст. 4)

Е. Жарський

ПЕРШИЙ САДОЧОК В УКРАЇНІ

(1839 - 1979)

Відзначаючи цього року Міжнародний Рік Дитини — годиться пригадати, що саме в Україні, у Полтаві, тому 160 років, засновано один з перших на сході Европи дитячий садочок. Відомості про нього подає в „Київській Старині" (1902 р., XII) член її редакційної колеґії І. Павловський, заслужений дослідник Полтавщини, її історії та культури. Про створення такого садочка, — за його словами, — притулку старався тодішний губернатор А.Е. Аверкієв та його жінка Анна Алексієвна. Директором того садочка і одночасно скарбником був Богданов, а „почесним старшиною" був купець Петро Ворожейкін, що на перший рік існування цього садочка — захисту винаняв на свій рахунок приміщення. Про цей садочок дбав також — безплатно — священик катедрального собору Павловський, а медичну допомогу давав — також безплатно — д-р мед. Росьціщевський.

Для садочка уложено статут, затверджений 27.XII. 1839 року. Цариця Александра „приняла" садочок під свій захист. „Мета заснування притулку, — як пише Павловський, — подібна як і нинішних (тобто з 1902 року) ясел. Вони призначені — читаємо в статуті — особливо для тих бідних дітей, що в часі щоденних робіт їх батьків чи родичів, залишаються там без опіки і надзору, як і засобів моральної освіти; крім того вони можуть підпасти нещасливим випадкам, наслідком чого можуть бути несподівані до будь-якої роботи, а тим самим стати тягараом для батьків та суспільства".

„Дитина — каже (другий параграф статуту — має найти в притулку не розкіш, не привичку до предметів, що можуть бути йому чужі в пізнішому житті, але дбайливе піклування, дбайливість про дитину, звичайну в кожній — навіть бідній, але добрій родині. У садочок (притулок) приймається дітей у віці не нижче 3 літ; дітей, що досягли 19 літ звільняється під опіку батьків".

У садочок приймалися діти одні безплатно, другі за невеликою оплатою, і також були діти на утриманні приватних осіб („добродійних осіб" — як сказано в статуті).

Заняття в садочку

В садочку діти перебували від 1-го травня до 1-го вересня, від 7-ої ранку до 9 год. веч., а в інші місяці від 7-ої ранку до 8-ої вечора.

На час побуту в садочку діти одержували їду й одяг. Замість чаю давали їм „збитень" (гарячий напій з води, меду і прянощів), відвар шавлії, порічкових (смородинка) листків, калинових пагінців — згідно з вказівками лікаря, що наглядав над притулком.

Виховні заняття починалися в год. 10 ранку лекцією Закону Божого; лекція тривала не більше півгодини, після чого були заняття з аритметики, діти вчилися числити, а після того було читання і „уроки послушанія"; „що це було — на жаль не знаємо" — завважує І. Павловський. Фізична кара була заборонена.

У 12 годині був обід, після чого дітям читали казки, легкі оповідання, ставили дітям питання про прочитане, і вкінці, після того, були заняття в співанні молитов, гимнів, пісень.

Засобами для вдержання садочку були пожертви. Вихованці Полтавського інституту дали 30 вишиваних речей, які розіграно на льотерії, що її зорганізував віцегубернатор Селецкій. Льотерія дала поважну суму 900 руб. Влаштовувались концерти, виставки; на концертах співали арії з опер „Норма", „Монтеккі й Капулетті" і ін. композитора Белліні, що „давно зійшли з оперного репертуару". З драматичних п'єс ставили „Вузькі черевички", „Інтересний випадок", і ін. Були спектаклі і в французькій мові. Відомий в тому часі віольончеліст Серве дав концерт, що приніс 1,413 рублів 68 копійок доходу. Ставились і живі картини: Есмеральда, Равенна, Ревекка, Офелія і ін. У виконанні тих розваг брала участь вся полтавська громада. „Замітимо, що в 1844 році садочок-притулок мав вже капітал 5,614 руб." — закінчує свій допис І. Ф. Павловський, покликуючись на „Полтавські відомості" з 1844 і 1876 років.

Автор не згадує якою мовою велися заняття; „високе покровительство" цариці Александри над притулком ледве чи допускало б українську мову. Не диво, що коли земства почали згодом відкривати по містах дитячі садки, то свідомі українські родини — Лисенків, Старицьких і ін. — засновували домашні садки для дітей родин, близьких між собою. (Це й було одною з спонук для М. Лисенка написати дитячі опери). Перший приватний дитячий садок у Києві заснувала у 1872 році (1871) видатна діячка дошкільного виховання С. Русова (1856-1940).

(Кінець)

М. Овчаренко

„НЕЗВИЧАЙНА ІСТОРІЯ"

[1]

Назва цієї статті взята з заголовку повісти сучасного російського письменника Владіміра Тендрякова „Чрезвычайное", якого темою є релігійні переживання молодого покоління в СССР. Такі „незвичайні" історії силою контрасту приходять на думку тепер, коли Америка перебуває ще під свіжим враженням відвідин Папи Івана Павла II, якого з радісним ентузіязмом вітали мільйони американців, засвідчуючи цим свою вірність і відданість християнським ідеалам.

Про становище християнської віри та незавидну долю віруючих християн в СССР довідуємося не тільки з матеріялів, публікованих у вільному світі, з видань „самвидаву" і свідчень недавно прибулих на Захід очевидців, але також із творів деяких правовірних совєтських письменників, де на сторінках, насичених офіційною тенденційністю, можна прочитати також багато рядків непідробленої правди про справжні факти.

На теми переживань молодих християн, крім згаданого тут В. Тендрякова, в українській літературі пише відомий талановитий письменник Євген Гуцало. Тому, що твори Тендрякова хронологічно появилися раніше, чим твори Гуцала, почнемо наш розгляд від цього російського письменника.

„Не жаліти! Відштовхнути, викинути!"

В оповіданні Тендрякова розповідь веде довголітній директор середньої школи в малому містечку. Одного дня в директорську канцелярію вбігла десятиклясниця Тося Лубкова і з викликами, що всі в школі підлі і що всіх вона ненавидить, зайшлася голосним плачем. У директорську зайшов також Саша Коротков, її одноклясник і воюючий атеїст, і вручив директорові Тосін щоденник, що його він знайшов у неї під партою, прочитав його сам і також іншим комсомольцям, бо в щоденнику Тосі таке, що „мимо пройти нельзя...".

У щоденнику Тося написала: „Без віри не можна жити. Людина повинна вірити в Добро і Справедливість! Але Добро й Справедливість — речі абстрактні, їх тяжко собі представити... Якщо я вірю в Добро, я повинна вірити і в Бога...". Далі Тося пише, що вона не знає, яка мета її життя. Її тета Сіма вірить у безсмертя людської душі і вона вплинула на те, що Тося пішла до церкви. Під час Богослужби Тося почула слова: „Ісус Христос воскрес, смертію смерть подолав"! У Тосі зродилося бажання молитися з усіма людьми. Вона почала розуміти, що молитися іконам — це виявлення почуття до Бога, значить ікона — не проста дошка, а символ Бога. Але Тося здає собі справу з поверховности своєї віри. Вона носить хрестик, подарований їй тетою Сімою, та скривається з цим перед людьми.

Ось і весь „злочин" Тосі, що про нього прочитав директор. Як член партії і директор школи, він мусить поробити відповідні заходи. Він рішає просвітити Тосю і показати їй, що вона „зійшла з правдивої дороги". І тут Тендряков розгортає діяльність директора, роблячи його втіленням чеснот соцгуманізму (який насправді так і остався мертвою доктриною, далекою від життя — М.О.). Він намагається „просвітити" Тосю. У розмові з нею, яка в міжчасі перестала ходити до школи і переселилася з батьківського дому до тети Сіми, він, як атеїст, хоче переконати її, що людські душі не переселяються в „райські кущі", а живуть у людському поступі.

Тосіні одноклясники-комсомольці вибирають сильніші методи. На спеціяльних зборах у справі Тосіного „скандалу" Саша Коротков (той, що забрав у неї її щоденник) вимагає, щоб її викинути з комсомолу, якщо вона не відречеться від своїх поглядів, а районовий секретар комсомолу вимагає ще гострішого покарання, покликаючися на домагання Тосіного батька: „Не жаліти! Відштовхнути, викинути!" Постанову комсомольців затримує інтервенція директора, якому вдається їх переконати, що, викинувши її з комсомолу, вони наразять її на „духовну смерть", на молитви і упованіє на Господа Бога. Комсомольці не повинні викидати її, щоб „падала і калічила собі душу...".

Тосін батько, фанатичний апаратчик райкому партії, домагається, щоб директор заборонив його дочці зустрічатися з тетою Сімою, яка „вбиває дівчині в голову релігійний дурман". Але відтягнути Тосю від тети Сіми директорові не вдається, бо для Тосі вона добра, „її Бог не настирливий", вона любить своїх синів, хоч вони невіруючі.

Коли на другий день Тося вертається до школи, учителі збираються на спеціяльні наради в її справі. Вони не можуть зрозуміти, як Тося, знаючи, що людина походить від мавпи, а не від Адама й Еви, може вірити в Бога. У міжчасі секретар райкому партії викликає директора до районної канцелярії і вимагає пояснення справи, яку „треба вважати сигналом небезпеки". У канцелярії був також Тосін батько, що домагається в корені перетяти „зародок релігійного дурмана". Як підвела рідна дочка, „значить вона ворог".

Але в тому часі виявляється ще більший „скандал". Директора знов викликали до райкому, і там він довідується, що математик і опікун десятого клясу Євген Морщихін, добрий і чесний педагог, також вірує в Бога. Ця вістка так *приголомшила* (підкреслення моє — М.О.) директора, що він уважав це клеветою. Тоді Тосін батько посвідчив, що він сам бачив у кімнаті Морщихіна ікони святих, і що Морщихін признався йому, що він віруючий. Щоб провірити справу, директор сам іде до Морщихіна. Той справді признається, що він уже давно віруючий, але це його особиста справа. У школі він ніколи не говорив з учнями про те. Коли директор не міг повірити в це духовне „двоєрушництво", Морщихін розказав йому, як це сталося, що він з колишнього воюючого атеїста, який помагав руйнувати церкви, став віруючим християнином. Його глибоко віруюча мати пішла до святих місць відмолювати гріхи сина-безбожника. По дорозі вона десь загинула, і він, мучений жалем і докорами сумління, вибрався шукати її могилу. Тоді він зрозумів її віру. Але в духову силу, що створила світ і дала початок існуванню галактик, зір, планет, усіх клітин, кінчаючи людиною, він повірив лише тоді, коли почав роздумувати над математичними аксіомами Лобачевського й Айнштайна. Морщихін признався також директорові, що він молиться перед іконами, бо для нього ікона — умовне означення Бога. Директор пішов здати звіт секретареві партії про розмову з Морщихіним і заявив йому, що Морщихіна, як доброго педагога з праці звільнювати не буде. Одначе секретар перестеріг його, що батьки злякаються за долю своїх дітей, і це може скінчитися зле для всіх.

На другий день вся школа почула про „скандал": учитель математики віруючий. Учителі були прибиті, а вся постать Морщихіна виражала щось жалке й безборонне. До сутички дійшло на лекції. Саша Коротков з викриком кинувся на Морщихіна, що від ворога не хоче нічого приймати і тому не хоче бути його учнем. Учителі знов зібралися на нараду. Директор звернувся до Морщихіна, якого він тепер уважав уже „ворогом", і радив йому заперечити свою віру в Бога та стати аґітатором атеїзму. Після мовчанки Морщихін відмовився прийняти цю пропозицію. Учителі зажадали його звільнення з праці, щоб „не калічити світогляду дітей". Директор радив скликати клясні зібрання і сказати учням, що вчитель математики притримується чужих їм поглядів. На другий день директора знов покликали до райкому на поширені наради партії. Парткабінет був уже заповнений народом: агрономи, предсідники колгоспів, механізатори. Забираючи слово, директор пояснив, що людей штовхає до Бога, і чому Морщихіна не треба звільняти з праці. Але з гострою критикою директора виступив Лубков, Тосін батько. Він закинув, що в школі панує атмосфера „попівщини", і що треба діяти швидко, щоб учні не заразилися ворожим світорозумінням так, як його власна дочка. Він зразу переконав своїх слухачів, що через весняну сівбу не мали часу на довгі наради.

На тому оповідання могло б і закінчитися, але авторові ще хотілося більше сказати про гуманістичні мрії директора та про „духовний упадок релігіозників". Потерпівши невдачу, директор вертається додому і там падає від сердечного припадку. Секретар партії дає йому відрядження на відпочинок. Повернувшися з відпочинку, директор пішов до Морщихіна. Його звільнили з праці ще перед кінцевими іспитами. Він займається бджільництвом, і з виразу його обличчя видко, що він тепер осягнув душевний спокій.

(Продовження буде)

НТШ І ЧИСЛЕННІ...

(Закінчення зі стор. 1)

Канзаського університету і д-р Дмитро Штогрин.

У сесії НТШ взяли участь чимало інших учасників конвенції та місцеві українські громадяни, представник яких запросив присутніх на сесіях на гостину, підготовану заходами місцевого відділу УККА, під головуванням д-ра М. Снігуровича. На гостині, яка протягнулася допізна, промовляв від УВАН проф. Я. Білінський, від НТШ — д-р Я. Падох. Гостина відбулася в гостиннім приміщенні місцевої православної церкви Св. Покрови, парох якої о. митрат М. Чернявський відмовив молитви й благословив їду.

Інші сесії й доповідачі

З важливіших засідань Конвенції слід відзначити сесію про „Російський колоніялізм", якою проводив д-р Тарас Гунчак, професор Ратгерського університету, а на тему „Завоювання чи об'єднання" доповідав професор Степан Горак. На сесії про рідкісні книжки з ділянки славістики доповідали: д-р Іраїда Тарнавецька з Манітобського університету й мгр Едвард Касинець з Гарвардського університету, а головним дискутантом був проф. Д. Штогрин. Дуже популярною сесією, для відвідувачів якої бракувало місця, була на тему „Совєтські національності: політичні й соціяльні взаємини", якою проводив д-р Роман Шпорлюк, професор Мічіґанського університету, а серед доповідачів доповідав д-р Роман Солчаник, співробітник радіостанції „Свобода" й „Радіо Вільна Европа". Іншою сесією на совєтські теми проводив д-р Богдан Гарасимів, професор університету в Калґарі, Канада, на якій головним дискутантом був проф. Ярослав Білінський. Д-р Марта Богачевська-Хом'як на сесії про „Жінки і політика в Східній Европі" доповідала на тему „Соціялізм і фемeнізм в Галичині", а д-р Зена Сокор з Колюмбійського університету була головним дискутантом на сесії присвяченій А. А. Богданову. У сесії присвяченій Словаччині доповідав д-р Павло Магочі з Гарвардського університету та мену „Русини і словацька держава". Активну участь у конвенції, також в сесії НТШ узяли ще українські професори: д-р Петро Потічний з Мек Мастер університету в Канаді, д-р Михайло Воскобійник з Центрального Коннектікатського стейтового коледжу, професор Іван Телюк з Університету в Ню Гейвен, д-р Микола Богатюк, професор університету в Сиракюзах й інші. Конвенція, яка тривала чотири дні й відбула 131 сесію, в яких брали живу участь українські науковці, все ж мала збірне місце для їх зустрічей, а це була сесія НТШ і окреме приміщення для виставки книжок НТШ.

Виставка книжок НТШ

Дбайливо підготована виставка повоєнних видань усіх чотирьох НТШ, вперше представила назовні комплект своїх головних серійних видань, які появилися після війни, а саме 42 томи „Записок НТШ", 46 томів „Бібліотеки НТШ", 13 томів „Архіву НТШ", в якій ввійшли реґіональні збірники повітів та округ Галичини і інші позасерійні видання. Відвідувачі виставки користувалися щойно підготованим повним анотованим каталогом післявоєнних видань НТШ в англійській мові. Цей каталог буде незабаром розісланий більшим бібліотекам світу. Поруч виставки книжок НТШ примістилася також виставка видань Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету. Обі виставки, як своїм влаштуванням, так і числом та якістю видань, стояли на рівні кращих виставок комерційних та інституційних, яких на конвенції було кілька десятків.

У влаштуванні виставки заслужилися мгр Анна Кобринська, д-р О. Соколишин і мгр Володимир Буцяк, співробітники бібліотеки НТШ, Ярослав Косоновський та д-р Михайло Снігурович, який зі своєю дружиною опікувалися виставкою під час конвенції. Варто згадати, що ця виставка буде повторена на 94-ій конвенції Американської Історичної Асоціяції, що відбудеться в Ню Йорку, в Гілтон готелі, від 27-го до 30-го грудня ц. р.

МОШЕ ДАЯН...

(Закінчення зі стор. 1)

Каїром відносно розв'язки палестинської проблеми.

З достовірних джерел інформують, що Даян повідомив прем'єра Бегіна про своє бажання зрезиґнувати ще на початку жовтня, але це держали в таємниці аж до неділі, 21-го жовтня.

Після резиґнації Даяна провідник опозиційної Робітничої партії, Шімон Перез, закликав уряд прем'єра Бегіна податися до димісії та проголосити нові парляментарні вибори.

Речники єгипетського уряду заявили, що резиґнація Даяна — це ще один доказ, що політика ізраїльського уряду щодо розбудови нових ізраїльських осель на окупованих арабських територіях представляє собою перешкоду для миру і викликує невдоволення навіть серед деяких кіл ізраїльського суспільства.

Прем'єр Бегін тимчасово перебере на себе обов'язки міністра закордонних справ аж поки не буде призначений новий міністер.

Державний секретар Сайрус Венс, відмовляючись коментувати резиґнацію Даяна, все одно хвалив його як особу і як державного мужа.

ЗСА ПЕРЕВІРЯЛИ...

(Закінчення зі стор. 1)

Мадярщини. Західні дипломати кажуть, що це ще один доказ, що поголоски про смерть Брежнєва є тільки поголосками, бо у випадку смерти, Кіріленко ледве чи вибирався б за кордон, тим більше, що про нього говорять, як про можливого наслідника Брежнєва. Також інші події в Москві й інших містах Совєтського Союзу вказують на нормальний стан життя в СССР, чого, очевидно, не було б у випадку смерти совєтського лідера. Політбюро і Центральний Комітет КПСС прийняли також в імені Брежнєва запрошення президента Сирії, щоб Брежнєв відвідав цю країну у вигідному для нього часі.

ФІЛЬМ ПРО ВБИВСТВО С. БАНДЕРИ В ГЕМПСТЕДІ

Гемпстед, Н. Й. — У неділю, 28-го жовтня ц. р., о год. 4-ій по полудні тут у залі Українського Католицького Центру св. Володимира при 226 Юніондейл евеню, Н. Й., буде висвітлений, заходами 42-го Відділу ООЧСУ, фільм під назвою „Вбивство Степана Бандери". Управа Відділу надіється на численну участь глядачів.

Окружний Комітет Відділів УНС у Вілкс Беррі, Па.

повідомляє, що

в суботу, 3 листопада 1979 р., о год. 5-ій веч. в домі п-і Катерини Лукач
при 835 N. Penna Avenue, WILKES BARRE, Pa.

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ ОКРУГИ

ПОРЯДОК НАРАД:

1. Відкриття.
2. Перегляд-провірка організаційної праці Округи за останніх 10 місяців.
3. Обговорення осінньої організаційної кампанії, метою якої є придбати 2,000 нових членів до кінця цього року.
4. Обговорення загальних союзових справ.
5. Внески, запити і закриття зборів.

У Зборах повинні взяти участь Відділові урядовці, конвенційні делеґати та члени з родинами наступних Відділів:

Нентікок — 29, 319, Бреслав — 30, Вілкс Беррі — 99, 223, 278, 282, Едвардсвилл — 169, Сейр — 236.

У Зборах візьме участь—

Степан Гавриш, старший обласний організатор УНС

До участи в зборах запрошується Членство і все Українське Громадянство.

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Роман Дяків, *голова*
Василь Стефурин, *секр.* — Катерина Лукач, *касир*

Наукове Товариство ім. Шевченка
та
Українська Вільна Академія Наук

влаштовують

ВЕЧІР МИХАЙЛА ДРАЙ-ХМАРИ

з нагоди появи його книжки

З ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВОЇ СПАДЩИНИ

ПРОГРАМА

Відкриття .... ЮРІЙ ШЕВЕЛЬОВ, голова УВАН
„Про літературознавчу працю М. Драй-Хмари" .... ГРИГОРІЙ КОСТЮК
„Поезія М. Драй-Хмари" .... ВАСИЛЬ ЛЕВ
Спогади про Батька .... ОКСАНА ДРАЙ-ХМАРА-АШЕР
Вибір з поезій та щоденника М. Драй-Хмари .... ЛАРИСА КУКРИЦЬКА і ВОЛОДИМИР ЛИСНЯК
Закриття .... ЯРОСЛАВ ПАДОХ, голова НТШ

Після програми — кава й солодке

Вечір відбудеться

в неділю, 4-го листопада 1979 р., год. 6 веч.
у великій залі **Українського Інституту Америки 2 Іст 79-та вул. у НЮ ЙОРКУ, Н. Й.**

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу Округи Балтімор, Вашінґтон і Річмонд, Ва.

повідомляє, що

в неділю, 28 жовтня 1979 р., о год. 2 по пол. в приміщенні дому „Самопомочі"
при 239 Савт Бродвей у БАЛТІМОРІ, Мд.

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ ОКРУГИ

До участи в зборах запрошується всіх відділових урядовців і конвенційних делеґатів Відділів з таких місцевостей:

Річмонд — 34, Вашінґтон — 15, Балтімор — 148, 320 і 337, Куртіс Бей — 55, 81 і 290, Берлін — 260.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Перегляд-провірка організаційної праці Округи за останні місяці.
3. Обговорення осінньої кампанії, метою якої є придбати 2,000 нових членів до кінця цього року.
4. Обговорення загальних союзових справ.
5. Внески, запити і закриття зборів.

У Зборах візьме участь:

Степан Гавриш, старший обласний організатор УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

БОГДАН ЯСІНСЬКИЙ, *голова*
ОСТАП ЗИНЮК, *секретар* — ІВАН МАЛКО, *касир*

Річмонд, Вірджінія та околиця!

34-ий Відділ УНСоюзу

запрошує на

ОСІННІ ВЕЧЕРНИЦІ

в суботу, 27-го жовтня 1979 року
у Best Western — Virginia Inn
(Exit 17th of Rt. 95 and Rt. 301)

Танці — 9-та веч. до 1-ої ранку

Грає знана українська оркестра
Nick Hubb's з Minersville, Pa.

Інформації: тел. (804) 232-3381 або (804) 644-4977

Відділ Природничих і Медичних Наук УВАН
і
Хемічно-Біологічно-Медична Секція НТШ

запрошують до участи у

ТРЕТІЙ СПІЛЬНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

що відбудеться

в неділю, 28 жовтня 1979 р., о 2-ій год. дня в приміщенні УВАН, 206 Вест 100 вул. **в Ню Йорку**

ПРОГРАМА

ПЕРША СЕСІЯ: природничі і агрономічні науки

1. Проф. д-р ОЛЕКСАНДЕР АРХІМОВИЧ: „Зміни в світовій продукції зернових культур і пайка СССР в світовій продукції зерна".
2. Проф. д-р ЕДВАРД ЖАРСЬКИЙ: „Ізоспеції України".
3. Проф. ФЕДІР ВЕЛИКОХАТЬКО: „Тривалість утворення видів у природі".
4. Проф. ЛЮБОВ МАРҐОЛІНА: „Сучасний тероризм і можливі його соціологічні і біологічні фактори".
5. Кандидат С. Г. Наук ІВАН ГРОМИК: „Стерильна форма (мутація) у гороха".
6. Проф. д-р ГРИГОРІЙ ГАГАРИН: „Селекційна та насінницька праця з зерновими бобовими культурами на Білоцерківській селекційній станції".

ДРУГА СЕКЦІЯ: медичні і фармацевтичні науки

7. Проф. д-р ТЕОДОР ЗАЛУЦЬКИЙ: „Простогляндики — ліки будучности".
8. Проф. д-р РОМАН ОСІНЧУК: „Технологія, медицина і здоров'я".
9. Д-р ЮРІЙ ЛУЦИШИН: „Вплив хемічного затруєння печінки пса на ензими крови".
10. „Гематологічні зміни після хемічного затруєння печінки пса".

ЗА ВІДДІЛ УВАН:
О. Кекіш, *секретар* — Проф. д-р О. Архімович, *директор*

ЗА СЕКЦІЮ НТШ:
Д-р Ю. Луцишин, *секр.* — Проф. д-р О. Архімович, *директор*

Відділи УНСоюзу Басейну Твердого Вугілля!

В неділю, 4 листопада 1979 р., год. 2 по пол.
в "Marko Townhouse", Center Street, Ashland, Pa.

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УНС

в яких повинні взяти участь Урядовці, Конвенційні Делеґати та Представники наступних Відділів УНСоюзу:

Бервик 164, 333	Мек Аду 7
Централія 90	Майнерсвил 78, 265
Колдейл 201	Мт. Кармен 2
Фреквил 242, 382	Нортгумберленд 357
Фріленд 429	Шамокін 1
Газлетон 85	Шенандоаг 98
Магоней Сиұі 305	Ст. Клер 9, 31, 228
Магоней Плейн 365	

В ПРОГРАМІ:

1. Відкриття.
2. Перегляд-провірка організаційної праці Округи за останніх 10 місяців.
3. Обговорення осінньої організаційної кампанії, метою якої є придбати 2,000 нових членів до кінця цього року
4. Обговорення загальних союзових справ.
5. Внески, запити і закриття зборів.

У зборах візьме участь

Д-р Іван Флис, головний предсідник УНС

До участи в зборах запрошені також всі Члени УНСоюзу і загал Українського Громадянства околиці.

Т. БУТРЕЙ, *голова*
Г. СЛОВІК, *секретар* — А. СЛОВІК, *касир*

Вступайте в члени УНС

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ нашого Найдорожчого МУЖА І БАТЬКА

бл. п.

СТЕФАНА ШЕПАРОВИЧА

буде відслужена

СВЯТА ЛІТУРГІЯ з ПАНАХИДОЮ

в церкві св. Юра при 7-ій вул. **в Ню Йорку в неділю, 28 жовтня 1979 р., о год. 12-ій дня**

Про участь і молитви за спокій душі Покійного Стефана, просять:

МАРІЯ — дружина
і син — ЮРІЙ з дружиною МАРІЄЮ

З волі Всевишнього відійшов у Вічність, 16-го серпня 1979 року наш Найдорожчий МУЖ І БАТЬКО

бл. п.

ІВАН ІВАСІВ

нар. 15-го січня 1926 року в с. Сихів, Стрийський р-н, Західня Україна.

Сердечно дякуємо Всеч. о. І. Сембратові за відвідування Покійного у шпиталі і за відправлення Панахид та Всеч. о. С. Шевчукові за відправлення похоронних відправ в церкві і на цвинтарі.

Складаємо сердечну подяку Родині, Приятелям та Знайомим, що своєю участю у похоронних відправах звеличали пам'ять Покійного та відпровадили Покійного на Вічний Спочинок.

Дякуємо Всім, які зложили вінки і квіти, вислови співчуття особисто або листовно, склали пожертви на Служби Божі або на добродійні цілі. Дякуємо Всім, які відвідували Покійного в шпиталі або вдома під час довгої та тяжкої недуги.

Сердечно дякуємо Всім, які віддали останню прислугу нашому Дорогому Чоловікові і Батькові.

МАРІЯ — дружина
РОМАН — син
ОРИСЯ — дочка
ХРИСТИНА — дочка з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Друзів і Знайомих, що дня 19-го жовтня 1979 року упокоївся в Бозі в Амстердамі, Н. Й. наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ

СВ. П.

СИМЕОН ЛУКІЯН ГНАТКІВСЬКИЙ

на 84-му році життя.

Бувший старшина УГА, учасник Визвольних Змагань і невтомний громадський діяч.

ПАНАХИДИ були відправлені в суботу, 20-го і неділю, 21-го жовтня 1979 року в похоронному заведенні Вінцент Енджейчак при 200 Church Street, о год. 8-ій веч.

ПОХОРОН в понеділок, 22-го жовтня 1979 року, о год. 8:30 ранку з похоронного заведення до церкви св. Миколая в Амстердамі, Н. Й. при 22 Pulaski Street, на український католицький цвинтар в Амстердамі, Ню Йорк.

В глибокому смутку:
дружина — ЕВГЕНІЯ
син — ВОЛОДИМИР з дружиною БОГДАННОЮ
і дочкою ВОЛОДИМИРОЮ
Рідня в Америці і Україні

Згідно з бажанням Покійного, пожертви „Замість квітів", просимо складати на Українських Ветеранів і Інвалідів.

В-во „СУЧАСНІСТЬ"

має честь запросити Вас на

ВЕЧІР *присвячений* **ТВОРЧОСТІ ЄВГЕНА СВЕРСТЮКА**

28-го жовтня 1979 року, о год. 5:30 по полудні в Українському Інституті Америки, 2 East 79th Street, **в Ню Йорку.**

У програмі беруть участь:

Іван Кошелівець, Надія Світлична, Ольга Кириченко-Шуган

ТОВАРИСЬКА ЗУСТРІЧ З ПЕРЕКУСКОЮ. — Вступ 3.00 дол.

Вирізнено мисткиню М. Гарасовську-Дачишин

Американський Біографічний Інститут. Відділ зберігання історичних пам'яток Америки — відзначив нашу відому мисткиню Марію Гарасовську-Дачишин спеціяльним вирізненням за її мистецьку працю для: „Спільноти стейту і країни" за роки 1977, 1978 та 1979. Про неї теж у цих роках були поміщені згадки в різних біографіях як „Хто є хто в Америці", „Маркіз, хто є хто", Американський Біографічний Інститут і т.д. Останньо читаємо про нашу мисткиню у „Світовій Біографії Жінок", у чудовій книзі, виданій в Кембріджі у Англії. Там присвячено мисткині довшу колонку і поміщено її фотографію.

Цього року, літом, нашу мисткиню іменовано членом Італійської Академії Мистців, як „Академіка Італії зі золотою медалею".

Невтомна мисткиня недавно їздила малювати в Канаду. Незабаром, Чікаго матиме нагоду оглянути 90 її найновіших картин різної тематики на її 15-ій індивідуальній виставці, що відбудеться у Чікаго, в галерії „Левів" від 2-11 листопада 1979 р.

Вітаємо малярку з успіхами в міжнародному мистецькому світі і віримо, що кожен із нас буде радий побачити нову творчість нашої знаменитої мисткині!

В.Н.

Іран і Лівія піднесли ціни на нафту

Ню Йорк, Н.Й. — У понеділок, 15-го жовтня, Іран і Лівія піднесли ціни на нафту різних родів на приблизно 10 відсотків, при чому Лівія переступила верхню межу, що її встановила Організація країн-експортерів нафти (ОПЕК) минулого літа.

Іран підвищив ціну за бочку нафти до 23.50 дол., тобто до встановленої ОПЕК-ом верхньої межі, але Лівія переступила цю межу, підвищивши ціну на 2.77 дол. до 26.27 дол. Минулого тижня Кувейт також підніс ціну нафти на приблизно 10 відсотків до 21.43 дол. У цей самий час Мехіко, яке не є членом ОПЕК-у, піднесло ціну за бочку нафти на 2 доляри до 24.60 дол. Ніодна країна не подала причин на підвищення цін.

Американські економічні та енерґетичні аналітики передбачують, що й інші країни ОПЕК-у підуть вслід за Лівією, що викличе „ланцюгову реакцію" в цінах на нафту, як це сталось раніше цього року. Вони передбачають негайні підвишки цін на бензину та на нафту для огрівання будівель на приблизно 4 центи за ґальон.

Речники Департаменту енерґетики ЗСА уважають, що підвищення цін на нафту віддзеркалює „нестабільність ринку" та вказують на конечність обмежити вживання нафти, шукаючи в міжчасі за іншими джерелами пального. Вони остерігають перед можливістю недостачі пального під час зимових місяців.

Радісний промінь серед буднів у Кергонксоні

Серед наших буднів і життьових щоденних клопотів і турбот, не раз приходиться нам зустрічати і радісні хвилини. Це сталося тоді, коли до нас 23-го вересня ц. р. завітав о. Мирослав Глинський, настоятель української православної церкви у Шероні, Па, перебуваючи тут на вакаціях на нашій Союзівці. Він прибув на запрошення п. сотника Петра Войновського, щоб тут для мешканців Кергонксону у малій українській православній каплиці-молитовниці відправити Службу Божу. Ця невеличка церковця, збудована руками і власними фінансовими засобами сотника П. Войновського, патронами якої є свв. Петро і Павло, воздвигнена на славу Божу і в пам'ять усіх поляглих Героїв українського підпілля під час Другої світової війни, які віддали своє життя на вівтарі своєї Батьківщини. У приміщенні цієї каплиці, в якому може поміститися 30-40 осіб, крім малого вівтаря є скромний іконостас.

Під час Служби Божої співав невеликий місцевий хор під диригентурою професора Володимира Бакума, який при кінці відправи заспівав пісню - молитву „Боже Великий"... О. Мирослав Глинський сказав гарну, змістовну проповідь, темою якої була любов до Бога і рідного народу.

Василь П.

СОЮЗОВА ОКРУГА...

(Закінчення зі стор. 1)

рясними оплесками. Промова п. Йосипа Лисогора була дуже цікава, він, основуючись на прикладах, вказав на важливу ролю, яку сповнив УНСоюз протягом 85 років у всіх прошарках суспільно - громадського; церковного і політичного життя. Промовець весь час закликав союзовців до посиленої праці в розбудові УНСоюзу, щоб ніяк не допустити до спаду членства у цій установі.

Почесним головою Округи Лігай Веллі є Михайло Колодруб, який, за його словами, є найстарший віком у тій Окрузі, бо ж йому сповнилось уже 87 років, але він дальше активний у союзовій праці. У своєму слові він розповів про його працю для УНСоюзу в молодих роках, коли тоді предсідниками УНСоюзу були такі видатні провідники як Микола Мурашко, Дмитро Капітула та Дмитро Галичин.

Перед закінченням офіційної частини бенкету в присутності гостей, голова Округи, головна радна п-і Анна Гарас в асисті почесного члена Головного Уряду Йосипа Лисогора, головного радного Миколи Хоманчука і старшого союзового організатора Степана Гавриша вручили почесні грамоти, що їх спеціяльно приготовив Екзекутивний Комітет для заслужених союзових працівників Округи. Грамоти одержали: Михайло Колодруб і Степан Колодруб з 137-го Відділу в Істоні, п-і Теодора Демчук і Юлія Тхорик та Степан Саюк з 318-го Відділу в Нортгемптоні, п-і Ева Колтонюк-Ган із 369-го Відділу в Палмертавні, Іван Драдик з 124-го Відділу в Ормброді, Дмитро Мушастий із 288-го Відділу в Бетлегемі, п-і Анна Пипюк з 151-го Відділу в Аллентавні та Василь Боднарський з 137-го Відділу в Істоні. Були також грамоти і для інших відділових урядовців із Відділів: 147-го в Аллентавні, 48-го в Редінґу і 44-го в Нортгемптоні, але ці особи були перешкоджені і не могли прибути на це свято. Тому вони ці грамоти одержать при найближчій нагоді. На бенкет мав прибути федеральний конгресмен Дант Ріттер, великий приятель українців. Його саме обрано в Лігай Веллі на цей пост, а тепер він є кандидатом з республіканської партії на сенатора Пенсильвенії. На жаль, він був зайнятий важливими справами у Вашінґтоні, але переслав привітального листа, що його в його імені прочитала п-і Марта Федорів, яка прибула в товаристві свого мужа д-ра Ігора Федорова, між іншим, п-і Федорів є членом дорадчого комітету конгресмена Рітера для етнічних справ. Конгресмен Ріттер, підписуючи листа, дописав власною рукою по-українськи: „Я бажаю з Вами всіма незадовго стрінутися". У своїм привіті конгресмен Ріттер підкреслив заслуги УНСоюзу для громади протягом 85 років.

Офіційну частину свята закінчено відспіванням многоліття піонерам і заслуженим союзовцям, а відтак українським національним гимном закінчено бенкет, а після того гості забавлялися при звуках місцевої оркестри.

Новий канадський уряд обіцяє кращі відносини з провінціями

Оттава, Канада. — Новий прогресивно-консервативний уряд Канади плянує ближчу співпрацю та консультації з 10-ма провінціями Канади, радше ніж провадити політику „прямої конфронтації."

Таку заяву виголосив генеральний губернатор Канади Едвард Шраєр, у своїй промові в імені трону, „стверджуючи, що новий уряд почне „нову добу" у відносинах між федеральним урядом та провінційними урядами для „усунення всіх різниць та непорозумінь".

Одначе, уряд прем'єр-міністра Джова Кларка ще не зайняв становища відносно сепаратистських тенденцій у Квебеку, який хоче відділитися від Канади та створити незалежний уряд Квебеку. Також уряд не зайняв ще становища відносно цін нафтової ропи, а в цій справі ведуться гарячі дебати між провінціями.

Відмінно від попереднього уряду П'єра Е. Трудо, який все мав великі труднощі з провінціями, прем'єр-міністер Кларк вже поробив певні концесії провінціям, як наприклад, ведення льотерій та визнання юрисдикційного права над мінеральними ресурсами приокеанських провінцій Нової Фунляндії, Нової Шкотії та Британської Колюмбії. Але справа Квебеку та енергетичні проблеми далі є важкими для розв'язки.

Взагалі, новий уряд матиме великі труднощі до поборення. У першу чергу, новий уряд мусить привернути довір'я канадського народу до федерального уряду, втрачене у великій мірі за каденції попереднього прем'єра та приспішити дальший зріст економіки та дати нові варстати праці. У цій справі новий уряд обіцяє зменшити ролю федерального уряду, і залишити ініціятиву приватному секторові. Також уряд запевняє, що для зменшення федерального дефіциту Оттава віддасть в приватні руки ряд корпорацій, які є власністю держави, і тим зменшити урядове втручання в господарське життя країни.

Негайно після промови генерального губернатора Шраєра, канадський Банк оголосив підвищення дисконтової стопи до 13 відсотків для скріплення канадського доляра.

Вісті з Трентону

Осередок СУМА ім. Є. Коновальця — це друга, поруч Пласту молодеча організація в нашому місті, що проявляє корисну й подекуди пожвавлену діяльність. На річних Загальних Зборах осередку, які відбулися у неділю, 25-го березня ц.р. у власному, нещодавно закупленому, відремонтованому та приміненому для ведення виховної праці будинку, в якому приміщується „Сумівський Базар" — крамниця з книжками, вишивками, керамічними виробами, грамофонними платівками, святочними картками та всяким товаром для домашнього вжитку — проведено підсумки всієї діяльности осередку. Присутніми на цих зборах були представники Крайової Управи СУМА — Микола Бачара й Ігор Шперналь. Після звітів голови осередку Андрія Галайдіди, секретаря, виховниці й завідуючої „Базарем" Дарії Лашин, голови будинку — „Дому Молоді" Петра Возняка, голови Батьківського комітету Володимира Литвина, організаційного референта Михайла Лашина та булавного осередку Михайла Дзюбаса (мол.) дискусії над звітами й уділення абсолюторії уступаючій Управі, обрано нову Управу, до якої ввійшли: Тарас Маціканич — голова, Андрій Галайдіда й Ярослав Колодій — заст. голови, Дарія Лашин й Оксана Кушнірчук — секретарі, Михайло Лашин і Микола Колодій — організаційні референти, Осип Куць — фінансовий референт, Євген Дума — культ. освітній референт, Михайло Дзюбас (мол.) — референт зовнішніх зв'язків і преси, Степан Зрада й Володимир Гуль — спортові референти. Орест Коцопей — булавний, Микола Кардаш — голова й Іван Дитиняк — господар „Дому Молоді" та Петро Возняк, Мирон Ґалик, Осип Возняк, Михайло й Ольга Маціканич, Іван Панчишин і Мирон Кардаш як члени управи. Головою Батьківського комітету обрано Володимира Литвина й як членів: Дмитра Кушнірчука, Івана Фурика, Ярослава Чучука, Степана Зраду, Катерину Возняк, Марію Кардаш, Надію Литвин, Степана Кардаша й О. та С. Зраду. Членами Контрольної комісії стали: Зенон Федорович — голова та Михайло Дзюбас (ст.) й Іван Фурик.

19-ий Відділ СУА ім. Лесі Українки, який постав тільки що в 1976 році, поруч давнього 11-го Відділу СУА ім. Княгині Ольги, проводить в нашому місті чималу діяльність. На протязі 1978 року й до кінця квітня 1979 року, Відділ, що має 14 членів, двічі колядував зі звіздою, відвідуючи доми мешканців міста й периферії, двічі влаштовував великодні виставки в публічній бібліотеці в Гамілтон-Сквер та різдвяно-святочну „ялинку" в Прінстоні, Н. Дж. У квітні 1978 року, спільно з іншими національними організаціями, брав участь в імпрезі „Піпл ту Піпл", що її кожного другого року влаштовується в Трентоні. Спільно з членками 11-го Відділу СУА, членки 19-го Відділу взяли участь в прогулянці автобусом до Українського Музею СУА в Ню Йорку в 1978 році. Суспільна опіка Відділу проводила успішну збірку на фонд Надії Світличної, а її членки відвідували хворих по домах та шпиталях, всяко допомагаючи їм морально й матеріяльно. 18-го квітня 1979 року Відділ влаштував гарну „Костюмівку" для дітвори, що відбулася в приміщеннях УНД-ому, в якому Відділ має свою домівку, а членки завжди є готові допомагати управі УНД-ому в різнорідних імпрезах, пікніках і в роздобуванні матеріяльних фондів на його адміністрацію.

На загальних Зборах, що відбулися 30-го березня ц.р. доцьогочасну голову Відділу Надію Гафткович замінила Тамара Веремієнко, а їй в допомогу обрано: Надію Гафткович і Лесю Побігушку-Сеник — заступницями голови. Секретарками Відділу стали: Мирося Глушок (протоколярна) й Оля Великорідько (кореспонденційна), скарбником — Марія Мицик, Марія Глушок — пресова референтка, Анна Надраґа й Марія Спірала — господарські референтки, Леся Татомир-Городиська і студентка університету й пластунка Катря Великорідько — культурно-освітні референтки, Наталка Кузик — організаційна референтка та Надія Фат — референтка Суспільної Опіки. В члени Контрольної комісії увійшли: Марія Глушок, Наталка Кузик і Леся Побігушка-Сеник.

ЮКО

ЗА ЯКІСТЬ І ДОЦІЛЬНІСТЬ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

Адже ані „Бог Предвічний", ані „Заповіт", ані національний гимн не виконуються цілістю. Що ж тоді говорити, нпр., про жартівливу популярну пісеньку, в якій козак „жартував з дівчиною всеньку нічку", а „на зорі" мила просить його, щоб „не ширив неславоньки про неї"...

У нас завівся тепер звичай виступати на Листопадовій, Січневий, Шевченківській Академіях з балетними пописами. Плекання рідного танку, річ похвальна, але „гопак", „аркан", „коломийка" не завжди підходять до таких імпрез. А ще коли вони спотворені сліпим і безкритичним наслідуванням совєтських балетмайстрів аркобатичними, карко-і ноголомними витівками, вихилясами, вівканням. Можна дати естетично опрацьовану чи стилізовану хореографічну точку, але так задуману й опрацьовану, щоб своєю концепцією і виконаням гармонізувала з цілістю програми й характером імпрези. Бравурний, акробатично-цирковий танок залишити на індивідуальний попис танцювального ансамблю, чи на імпрезу розвагового типу.

Так само народні одяги ансамблів, диригентів повинні бути втримані в естетичній стилізації народної ноші, а не бути переяскравлені й межувати з костюмами розвагових ансамблів нижчого смаку.

Участь в імпрезі індивідуальних чи гуртових виконавців треба добирати за ключем паритетности, а не фаворизувати якісь окремі особи, ансамблі залежно від симпатій чи уподобань організаторів. Найкраще використовувати місцеві сили, хай і слабші; ніж великим матеріяльним коштом спроваджувати їх з віддалеглих місцевостей. Льокальні виконавці притягнуть на імпрезу більше публіки з різних соціяльних і товариських прошарків, земель, політичних середовищ, організацій.

Але найважливіше — мати завжди на увазі характер події чи постаті, для якої влаштовується імпрезу і відповідно до того виробити ідею, візію, концепцію складання програми й добору виконавців. Це запевнить імпрезі успіх і дасть вдоволення її організаторам, покровителям, виконавцям і публіці, принесе користь справі і запевнить матеріяльний успіх.

Фльорида вас очікує

Мабуть чимало читачів оцих рядків бували не раз у гарній Фльориді. Не один бажав би може залишитися напостійно тут! Багато наших земляків поселилися у різних околицях цього приваблившого стейту; найбільше у Маямі та поблизу нього. Теплий клімат приваблює багатьох, зокрема старших людей.

Незабаром холод, сніжна зима, у північних околицях Америки та Канади, пригадає багатьом, що треба „гріти кості", і Фльорида на це стає порадою... Може ваш автомобіль привезе вас сюди, або скоролетний літак сяде вигідно у Тампі і ви опинетесь коло Ст. Петерсбургу, а тоді приходіть до нас!

Маленька громада (понад 80 родин) у Ст. Петерсбурзі вже більше, як 15 років, збудувала церковцю св. Богоявлення. Є теж тут Українсько-Американське Товариство. При церкві є братство та сестрицтво св. кн. Ольги.

Ми по змозі своїх „юних сил", дбаємо, щоб наші співмешканці американці пізнали наші звичаї, історію нашої церкви та наші змагання за державну волю України. Святкуємо різні наші національні дні, як 1-го Листопада, свято Соборности-Самостійности, дні Т. Шевченка, День Матері, і т. п. Наш хор, під справжньою кермою п. Б. Бемка, хоча не має багато „соловейків", є нашою великою прикрасою! А старші танцюристи, з допомогою молоденьких, таки глибоко чарують не тільки українців, але іншонаціональну публіку. У червні уряд стейту Фльорида заплатив нашому хорові (ми єдині) подорож до Вайт Спрінґс на півночі Фльориди), Фльоридський стейтовий Фестиваль, де нашу групу дуже гостинно та тепло вітали довгим повстанням з місць!

Ми щороку беремо участь тут у Ст. Петерсбурзі на Міжнародному Фольклорному Фестивалі, де наша парафія таки найкраща і найпопулярніша.

Недавно ми зі своїм парохом були в манастирі оо. Францісканів у Ст. Лео (50 миль від нас), де відправили св. Літургію, а наш хор таки прекрасно пописався! Окремий концерт та танці всіх приваблювали. Коротка доповідь про Україну, її культуру та боротьбу за державність, попередили цей концерт. У неділю, 30-го вересня відбулося святкування Патріярших Днів. Доповідь про великого героя-мученика нашого Патріярха Йосифа з коротенькою програмою та збіркою „дару любови", була змістом цього дня.

У днях 10-11 листопада ми влаштовуємо „Український Осінній Фестин". Є різні виграші, забава, гри, танці, продаж мистецьких виробів. Нам конечно добудувати, побільшити нашу церковну залю. Приїжджайте до нас у ті дні. Може хтось із вас уже купив почерез знайомих квитки, а може хочете ще їх закупити? Пишіть на адресу: Ukrainian Catholic Church 434-90th, Ave. N., St. Petersburg, Fla. 33702.

Фльорида таки приваблює! Якщо їдете сюди, то, помимо всього, не забудьте взяти свою добру...калитку Ясне, тепле сонце, помаранчеві сади з усякою барвистою красою вітатимуть вас...

Чекаємо на всіх, хто під тиском холоду, ревматизму або інших „мотивів" прилетить до нас... Усіх вітатимем, що хочуть побути (або й осісти!) коло наших берегів. Місця багато!

Ми певні, що з вибором нового філядельфійського Митрополита в особі їх Ексцеленції Мирослава Любачівського, наша парафія поліпшиться під кожним оглядом.

Віримо, що прийдете до нас та радісно проведете час з нашою громадою... Чекаємо на ваш приїзд до соняшної, теплої околиці Ст. Петерсбурґу.

Василь Гуцуляк

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ВОЛОДИМИР ДАНСЯК, член УНС Відд. 5 св. Николая в Асторії, Н. Й. С. помер 5 серпня 1979 р. на 72-му р. життя. Нар. 1907 р. в Зах. Україні; членом УНС став 1961 р. Залишив у смутку дружину Гелену, сина Стефана і 3 внуків. Похорон відбувся 9 серпня 1979 р. на Моравіян цвинтарі в Стетен Айленд, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
М. Хоманчук, секр.

ВОЛОДИМИР ПАНАСЮК, член УНС Відд. 5 св. Миколая в Асторії, помер 13-го серпня 1979 р. на 62-му р. життя. Нар. 1917 р. в Збаражі, Україна; членом УНС став 1972 р. Залишив у смутку брата Степана з дружиною, тещу Стефанію Василовську та дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 15 серпня 1979 р. на цвинтарі С. Бавнд Бруку.

Вічна Йому Пам'ять!
М. Хоманчук, секр.

МИХАЙЛО ВОВИК, член УНС Відд. 63 Т-ва Січ у Форд Ситі, Па., помер 19-го квітня 1979 р. на 60-му р. життя. Нар. 1918 р. в Джонставн, Па.; членом УНС став 1941 р. Залишив у смутку 6 братів: Стефана, Івана, Петра, Карла, Миколу і Франка та дві сестри: Анну і Катерину. Похорон відбувся 23 квітня 1979 р. на цвинтарі св. Марії у Ятесборо, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Турко, секр.

ОЛЬГА ГРОМЧАК ЕВАНС, членка УНС Відд. 29 в Нантікок, Па., померла 5 вересня 1979 р. на 54-му р. життя. Нар. 1924 р. в Нантікок, Па.; членкою УНС стала у 1942 р. Залишила у смутку двох братів: Михайла і Павла з родинами. Похорон відбувся 8 вересня 1979 р. на укр. кат. цвинтарі Голі Трансфіґурейшен у Нантікок, Па

Вічна Їй Пам'ять!
Ольга А. Маліщак, секр.

ПАРАСКА ШАБ, членка УНС Відд. 206 Т-ва Запорозька Січ у Вунсакет, Р. Ай., померла 3 серпня 1979 р. на 86-му р. життя. Нар. 1891 р. в Україні; членкою УНС стала у 1923 р. Залишила у смутку дві дочки: Софію і Наталію, 4 внуків і 4 правнуків. Похорон відбувся 5 серпня 1979 р. на Юніон цвинтарі в Н. Смітфілд, Р. Ай.

Вічна Їй Пам'ять!
Леон Гардінк, секр.

ПЕТРО МЕШКО, член УНС Відд. 151 св. Марії в Аллентавн, Па., помер 20 червня 1979 р. на 63-му р. життя. Нар. 1916 р. в Україні. членом УНС став 1953 р. Залишив у смутку дружину Анну, та в Україні — брата Йосифа і сестру Анну. Похорон відбувся 23 червня 1979 р. на укр. правосл. цвинтарі св. Марії у Вайт-Голл, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа

ПЕТРО ФАЛАТ, член УНС Відд. 38 св. Николая в Обурн, Н. Й., помер 7 вересня 1979 р. на 56-му р. життя. Членом УНС став в 1949 р. Залишив у смутку дружину Перль, доньку Мерілин, дві сестри, і трьох братів та багато братанків і сестрінків. Похорон відбувся 10 вересня1979 р. на цвинтарі св. Йосифа у Флемінґ, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Стефан Ґонза, секр.

МАРІЯ Д. КУРИЛО, членка УНС Відд. 471 ім. ген. Тараса Чупринки в Монтреалі, померла 20 червня 1979 р. на 61-му р. життя. Нар. 1919 р. в Україні; членкою УНС стала 1958 р. Залишила у смутку доньку Марію, синів — Михайла й Івана та ближчу і дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 26 червня 1979 р. на укр. кат. цвинтарі Кот дес Нейґес в Монтреалі.

Вічна Їй Пам'ять!
М. Андрухів, за секр.

КСЕНЯ ПІДГОРОДЕЦЬКА, членка УНС Відд. 206 Т-ва Запорозька Січ у Вунсакет, Р. Ай., померла 30 липня 1979 р. на 86-му р. життя. Нар. 1889 р. в Україні; членкою УНС стала 1928 р. Залишила у смутку сина Петра, 3 внуків і правнучку. Похорон відбувся 3 серпня 1979 р. на укр. правосл. цвинтарі св. Михаїла в Блекстон, Масс.

Вічна Їй Пам'ять!
Леон Гардінк, секр.

ПАВЛО ЦИЦА, член УНС Відд. 328 Т-ва Просвіта в Клівленді, помер 23 липня 1979 р. на 61-му р. життя. Нар. 1918 р. в Самборі, Зах. Україна; членом УНС став 1951 р. Похорон відбувся 26 липня 1979 р. на цвинтарі свв. ап. Петра і Павла в Парма, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Богдан Ковч, секр.

АНТІН КРАВЕЦЬ, член УНС Відд. 219 ім. М. Грушевського в Нюарку, Н. Дж., помер 20 червня 1979 р. на 80-му р. життя. Нар. 1899 р. в Росії; членом УНС став у 1939 р. Залишив у смутку дочку Гелену. Похорон відбувся 23 червня 1979 р. на цвинтарі Роздейл в Орендж, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Мері Т. Юров, секр

ІВАН УЛИЦЬКИЙ, член УНС Відд. 379 св. Юрія в Чікаґо, Ілл., помер 12 травня 1979 р. на 65-му р. життя. Нар. 1914 р. у Виткові Новім, п. Радехів; членом УНС став 1950 р. Залишив у смутку сестру Анну, брата Миколу, багато кузинів і кревних в Америці й Україні. Похорон відбувся 15 травня 1979 р. на цвинтарі св. Николая в Чікаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Семків, секр.

САМУЕЛЬ СОЛЬОУМ, член УНС Відд. 63 Т-ва Січ у Форд Ситі, Па., помер 31-го липня 1979 р. на 63-му р. життя. Нар. 1917 р. в Пенсильвенії; членом УНС став у 1955 р. Залишив у смутку дружину Гаріст, сина Самуеля мол. і дочку Сандру. Похорон відбувся 3 серпня 1979 р. на цвинтарі у Форд Ситі, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Турко, секр.

АДРІЯН ЛАПИЧАК, член УНС Відд. 27 Т-ва Орлик в Нюарку, Н. Дж., помер 29-го липня 1979 р. на 59-му році життя. Нар. 1920 р. в Сухій Волі, повіт Любачів, Україна; членом УНС став у 1950 р. Залишив у смутку дружину Любу, брата Романа з родиною. Похорон відбувся 1-го серпня 1979 р. на укр. правосл. цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Л. Олесницька, секр.

МИХАЙЛИНА МОСОРА, членка УНС Відд. 27 Т-ва Орлик в Нюарку, Н. Дж., померла 9-го серпня 1979 р. на 85-му році життя. Нар. 1894 р. в Україні; членкою УНС стала у 1953 р. Залишила у смутку чотири доньки, трьох зятів, 5 внуків і 2 правнуків. Похорон відбувся 11-го серпня 1979 р. на цвинтарі Еверґрін в Елизабет, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Л. Олесницька, секр.

РОЗАЛІЯ ТУРЧИН, членка УНС Відд. 194 Т-ва „Свобода" в Ню Йорку, померла 18 липня 1979 р. на 79-му році життя. Нар. 1900 р. в Слободі Золотій, пов. Бережани; членкою УНС стала 1949 р. Залишила у смутку синів: Степана і Григорія з дружинами, 4 внуків та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 21 липня 1979 року на цвинтарі св. Духа в Гемтонбурґу, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!
Олександра Юзенів, секр.